

Machofabriken i gymnasiet: Livskunskap, Samhällskunskap & Svenska

För att Machofabriken inte ska behöva vara ett arbete som går utanför timplanen har vi tagit fram ett dokument med förslag och tips på hur du som lärare kan koppla övningarna i Machofabriken till ämnesundervisning och bedömning.

Livskunskap:

Machofabrikens metodmaterial bygger på alla deltagares jämlika delaktighet. Du som ledare jobbar hela tiden med gruppens självbild och värdegrund. Särskilt användbara är uppvärmningsövningarna som beskrivs tydligt i början av varje del.

Tex: Arbetsövningarna är grundstenarna i Machofabriken. Det kan röra sig om associationsövningar, dramaövningar, individuella tankeövningar eller grupparbeten.

Samhällskunskap:

Omvärld och samhällsanknytning. I materialet hittar du något som kallas "Utblick". Dessa syftar till att koppla övningarna till vidare samhällsbegrepp.

Tex: "Utblick – Diskriminering: Granska FN-konventionen om mänskliga rättigheter."

Svenska:

Ordförståelse och begrepp. I materialet finns till varje del förklaringar till de ord som används. Flera av dessa ord kräver en djupare förståelse även i sammanhang utanför Machofabriken. Leta efter symbolen (stjärna).

Tex: "Rättvisa: Kan betyda olika saker, till exempel att människor ska ha lika möjligheter eller att resurser ska fördelas lika."

1. Skolans värdegrund och uppgifter

”Förståelse och medmänsklighet
Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla tendenser till diskriminering eller kränkande behandling ska aktivt motverkas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.”

2.5 Bedömning och betyg

”Läraren ska vid betygssättningen utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskrav som finns för respektive kurs.”

2.2 Normer och värden (Livskunskap)

”Enligt skollagen ska utbildningen utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

Skolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i praktisk vardaglig handling.”

Machofabriken:

I och med ett arbete med Machofabriken utbildas deltagarna i att förstå sociala normers inverkan för identitet och förhållningssätt. Arbetet behandlar också olika typer kränkande behandling och belyser hur och varför dessa kan uppkomma.

Machofabriken:

För att du som lärare ska kunna göra bedömningar i såväl ämnena samhällskunskap som svenska även under detta arbete finns nedan en matris med exempel på hur du kan jobba med kunskapsmålen.

Machofabriken:

Machofabriken är ett metodmaterial som syftar till att deltagarna skall hitta en plattform för att synas, se och vara trygga, oberoende erfarenheter eller uttryck.

Tex:

Använd Bonuskompisarna.

Del 3

Film: Invald

Övning 3.1 invald

Film: Garageband

Övning 3.3 Garageband

Mål

”Skolans mål är att varje elev

- respekterar andra människors egenvärde och integritet,
- tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling samt medverkar till att hjälpa människor,
- kan samspela i möten med andra människor utifrån respekt för skillnader i livsvillkor, kultur, språk, religion och historia,
- kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen”

Riktlinjer

”Alla som arbetar i skolan ska

- medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen,
- i arbetet med eleverna verka för solidaritet med eftersatta grupper både i och utanför vårt land,
- aktivt främja likabehandling av individer och grupper,
- uppmärksamma och vidta nödvändiga åtgärder för att motverka, förebygga och förhindra alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling,

”Läraren ska

- klargöra det svenska samhällets grundläggande demokratiska värden och de mänskliga rättigheterna samt med eleverna diskutera konflikter som kan uppstå mellan dessa värden och rättigheter och faktiska händelser,
- öppet redovisa och tillsammans med eleverna analysera olika värderingar, uppfattningar och problemställningar samt konsekvenserna av dessa,
- tillsammans med eleverna diskutera och utveckla regler för arbetet och samvaron i gruppen.”

När du arbetar med Machofabriken arbetar du också på ett eller annat sätt med dessa punkter.

Tex:

Använd Bonuskompisarna.

Del 3

Film: Invald

Övning 3.1 invald

Film: Garageband

Övning 3.3 Garageband

Del 6

Film: Hemmakväll

Övning 6.4 Hemmakväll

Utblick: Våldtäkt och ansvar

I inledningskapitlet beskrivs hur du som ledare kan hjälpa grupperna att förhålla sig med respekt inför varandras integritet.

Samhällskunskap, gymnasiegemensamt ämne

Förmåga i fokus:

”Förmåga att analysera samhällsfrågor och identifiera orsaker och konsekvenser med hjälp av samhällsvetenskapliga begrepp, teorier, modeller och metoder.”

Machofabriken, tips på övningar:

Del 1
Film: Syrrans favoritlåt.
Övning: 1.4 Makten och lådan.

I materialet hittar du något som kallas "Utblick". Dessa syftar till att koppla övningarna till vidare samhällsbegrepp.

Del 2
Film: Övervakning
Övning: 2.5 Övervakning.
Utblick - Diskriminering.
Utblick - Krig och maskulinitet.

Kunskapskrav: Betyg A

Eleven kan analysera samhällsfrågor och identifierar **flera** orsaker och konsekvenser. I analysen diskuterar eleven **utförligt och nyanserat** orsakerna och konsekvenserna samt möjliga lösningar på samhällsfrågorna.

Samhällskunskap 1a1, 50 poäng, gymnasiegemensam kurs för alla yrkesprogram

Centralt innehåll:

”De mänskliga rättigheterna, vilka de är, hur de förhåller sig till stat och individ och hur man kan utkräva sina individuella och kollektiva mänskliga rättigheter.”

”Grupper och individers identitet, relationer och sociala livsvillkor med utgångspunkt i att människor grupperas utifrån kategorier som skapar både gemenskap och utanförskap.”

Machofabriken, tips på övningar:

Del 2
Film: Övervakning
Övning: 2.5 Övervakning.
Utblick - Diskriminering.
Utblick - Krig och maskulinitet.

Film: Teknisk, praktisk.
Övning: 2.1 Teknisk, praktisk.
Diskussionsfrågor: Vad handlar filmen om? Varför har han inte lämnat sin låda? Vad tror ni han hade behövt för att kunna lämna lådan för gott?

Film: Disco.
Övning: 2.6 Disco
Syfte: Visa på hur människors normbrytande beteenden påverkar deltagarnas handlingsutrymme.

Kunskapskrav: Betyg A

”Eleven kan analysera samhällsfrågor och identifierar **flera** orsaker och konsekvenser. I analysen diskuterar eleven **utförligt och nyanserat** orsakerna och konsekvenserna samt möjliga lösningar på samhällsfrågorna. Eleven kan ge **välgrundade** och **nyanserade** argument för sina ståndpunkter och värderar med **nyanserade** omdömen andras ståndpunkter.”

Samhällskunskap 1b, 100 poäng, gymnasiegemensam kurs på alla högskoleförberedande program

Centralt innehåll:

”De mänskliga rättigheterna, vilka de är, hur de förhåller sig till stat och individ och hur man kan utkräva sina individuella och kollektiva mänskliga rättigheter.”

”Grupper och individers identitet, relationer och sociala livsvillkor med utgångspunkt i att människor grupperas utifrån kategorier som skapar både gemenskap och utanförskap.”

”Massmediers och informationsteknikens roll i samhället. Deras möjligheter att påverka människor och samhällsutvecklingen samt de möjligheter de ger människor att påverka. Mediers innehåll och nyhetsvärdering.”

Machofabriken, tips på övningar:

Del 2
Film: Övervakning.
Övning: 2.5 Övervakning.
Utblick - Diskriminering:
Granska FN-konventionen om mänskliga rättigheter.

Film: Disco.
Övning: 2.6 Disco
Syfte: Visa på hur människors normbrytande beteenden påverkar deltagarnas handlingsutrymme.

Del 2
Film: Övervakning
Övning: 2.5 Övervakning.
Utblick - Krig och maskulinitet.

Del 2
Film: Teknisk, praktisk.
Övning: 2.1 Teknisk, praktisk.
Diskussionsfrågor: Vad handlar filmen om? Varför har han inte lämnat sin låda? Vad tror ni han hade behövt för att kunna lämna lådan för gott?

Del 1
Film: På golvet.
Övning: 1.3 Mannen i tidningen.

Kunskapskrav: Betyg A

Eleven kan **utförligt och nyanserat** redogöra för och analysera olika samhällets organisation och samhällsförhållanden samt de bakomliggande idéerna. Eleven kan också **utförligt och nyanserat** redogöra för de mänskliga rättigheterna.

Eleven kan analysera samhällsfrågor och identifierar **flera** orsaker och konsekvenser.

I arbetet med samhällsfrågor kan eleven **med säkerhet** söka, granska och tolka information från olika källor, redovisa sina källor samt göra **välgrundade och nyanserade** reflektioner om deras relevans och trovärdighet utifrån syftet.

Samhällskunskap 2, 100 poäng, gymnasiegemensam kurs på EK

Centralt innehåll:

”Det nutida samhällets politiska utveckling utifrån historiska ideologiska villkor, till exempel mänskliga rättigheter, nationalism, kolonialism och jämställdhet, i relation till maktfördelning och ekonomiska villkor. Frågor om aktörens handlingsfrihet kontra strukturella villkor.”

”Tematisk fördjupning i samhällsfrågor.”

Machofabriken, tips på övningar:

Del 2

Film: Övervakning.

Övning: 2.5 Övervakning.

Utblick - Diskriminering.

Utblick - Krig och maskulinitet.

Syfte: Bredda förståelsen av rasism och koppla det till maskulinitet.

Film: Teknisk, praktisk.

Övning: 2.1 Teknisk, praktisk.

Diskussionsfrågor: Vad handlar filmen om? Varför har han inte lämnat sin låda? Vad tror ni han hade behövt för att kunna lämna lådan för gott?

Övning: 2.3 Min egen genustidslinje. *Tips: prova att göra en genustidslinje på någon annan än dig själv.*

Film: Disco.

Övning: 2.6 Disco.

Syfte: Visa på hur människors normbrytande beteenden påverkar deltagarnas handlingsutrymme.

Utblick - Modiga människor i historien.

Machofabriken behandlar flera ämnen och begrepp som eleverna kan göra tematiska fördjupningar i. Dessa begrepp kan tex vara: våld, normalitet, sexualitet eller jämställdhet.

Eleven kan då tex ta avstamp i följande övning:

Del 5, övning: 5.5 Intervjuer om våld och rädsla.

Utblick - Barnrätt och vuxenomsorg.

Kunskapskrav: Betyg A

Eleven kan **utförligt och nyanserat** redogöra för några centrala teorier och **utförligt och nyanserat** diskutera deras styrkor och svagheter. Dessutom kan eleven **utförligt och nyanserat** redogöra för hur teorierna påverkar nutidens ekonomiska, politiska och sociala förhållanden samt hur dessa förhållanden kan förstås utifrån teorierna.

Eleven diskuterar **utförligt och nyanserat** orsakerna samt politiska, ekonomiska och sociala konsekvenser av olika lösningar på samhällsfrågor. Eleven kan ge **välgrundade och nyanserade** argument för sina ståndpunkter och värderar med **nyanserade** omdömen andras ståndpunkter.

Svenska 1, 100 poäng, gymnasiegemensam kurs på alla program

Ämnets syfte:

”Undervisningen ska stimulera elevernas lust att tala, skriva, läsa och lyssna och därmed stödja deras personliga utveckling.”

”I undervisningen ska eleverna få möta olika typer av skönlitteratur och andra typer av texter samt få sätta innehållet i relation till egna erfarenheter, intressen och den egna utbildningen.”

Machofabriken, tips på övningar:

Machofabrikens metodmaterial utgår från deltagarnas egna erfarenheter och syftar till att genom samtal, läsning, skrivning och diskussioner bidra till en personlig utveckling hos alla deltagare.

Del 2

Film: Teknisk, praktisk.

Övning: 2.3 Min egen genustidslinje.

Tips: Gör genustidslinje på en karaktär i en bok eller en författare.

Del 4

Film: Frågesport.

Övning: 4.2 Intervjua heterosarna.

Tips: skriv och arbeta med övningen på olika sätt där eleverna får undersöka heteronormen.